

Pruh

U prietrží, ktoré trvajú dlhšiu dobu, hrozí riziko tzv. priškripania. Sprievodným javom môžu byť veľké bolesti. Pokiaľ sa stav nerieši akútnym zásahom, môže dôjsť až k ohrozeniu na živote. MUDr. Marianna Buletsa je lekárkou Chirurgického oddelenia vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Skalica a čitateľom Záhoráka objasní riziká a súčasné možnosti liečby pruhu.

ČO JE PRIETRŽ?

Prietrž (ľudovo nazývaná pruh) je oslabenie, prípadne defekt brušnej steny, cez ktorý môže prechádzať obsah brušnej dutiny, čo sa prejaví vyklenutím brucha. Pruh môže byť vrodený alebo získaný. Obsahom môžu byť prázdny vak pobrušnice, tukové tkanivo, ale aj črevá alebo napríklad močový mechúr. Napriek tomu, že sa prietrže môžu vyskytnúť na mnohých miestach tela, najčastejšie sú v oblasti brušnej steny. Prietrže vznikajú aj v oblasti slabín, stehien, pupka (u detí a obéznych ľudí) alebo v jazve (po chirurgickom zákroku). Občas je oslabené miesto prítomné už pri narodení.

ČO SPÔSOBUJE PRIETRŽ?

Mnoho prietrží začína ako vrodený defekt, oslabenie v brušnej stene, s ktorým sa človek narodí. V prípade výskytu oslabeného miesta vo svaloch, môže tlak zvýšenej hmotnosti, kašeľ, zdvíhanie ťažkých predmetov alebo namáhanie počas vyprázdňovania spôsobiť, že sa svaly oddelia a tým umožnia časti vnútorných orgánov (alebo inej časti tela) pretlačiť sa cez toto oslabenie. Keď k tomu dôjde, defekt (prietrž) sa bude ďalej zväčšovať, až kým nebude operatívne uzavretý. Miesta oslabenia a potenciálneho vzniku prietrží sa tvoria v tehotenstve, natiahnutím svalstva, alebo aj prirodzeným starnutím. U prietrží, hlavne tých, ktoré trvajú dlhšiu dobu, hrozí riziko tzv. priškripania. Vtedy sa obsah prietrže vystupujúci z brušnej dutiny priškrtí tlakom brušnej steny, dôjde k obmedzeniu prítoku krvi a postupnému odumieraniu obsahu prietrže. Sprievodným prejavom sú prudké bolesti. Pokiaľ sa stav nerieši akútnym zásahom, môže dôjsť až k ohrozeniu na živote.

AKÉ SÚ SYMPTÓMY PRIETRŽE?

Príznaky prietrže sa môžu objaviť postupne alebo náhle. Vzniknutý stav môže spôsobovať rôzne stupne ťažkostí alebo bolesti. Väčšinou sú prietrže bezpríznakové a pacient si všimne iba vyklenutie pri námahe, kašli alebo tlaku pri stolici. Už vtedy by mal navštíviť lekára, následne aj chirurga a absolvovať ultrazvuk na vylúčenie inej príčiny vyklenutia. Indikáciou na akútne riešenie môže byť slabosť, tlak, pálenie alebo bolesť v bruchu, slabínach, či miešku.

AKÉ SÚ SÚČASNÉ MOŽNOSTI LIEČBY SLABINOVÝCH PRIETRŽÍ?

Jediným spôsobom, ako sa zbaviť prietrže, je chirurgický zásah. Záleží na druhu prietrže, anatomických pomeroch a zvyklostiach zariadenia, aký postup si chirurg zvolí. Dobrá správa je, že dnešný chirurgický spôsob nápravy prietrže je zväčša rýchly, jednoduchý a aj celkom pohodlný. Pacient býva na druhý deň po operácii prepustený domov. Ďalšou možnosťou liečby je laproskopická technika. Klasické operačné riešenie zanecháva jeden väčší rez, laparoskopická technika 3 malé rezy. Treba pamätať na to, že aj najmiernejšia prietrž má isté potenciálne riziko a môže viesť k závažnejším a aj život ohrozujúcim komplikáciám, ak sa ponechá neliečená. U prietrží mimo oblasti slabín sa zväčša používa klasické operačné riešenie.

AKÉ SÚ ŠPECIFIKÁ LAPAROSKOPICKEJ OPERAČNEJ TECHNIKY?

Doba hospitalizácie je v prípade laparoskopie kratšia o jeden až dva dni, a tiež čas rekonvalescencie je kratší. Zárok prináša menej bolesti, kozmetický efekt je oveľa lepší. Laparoskopia umožňuje vizualizáciu aj nediagnostikovaných prietrží a môže byť výhodou pri náprave obojstranných a znovu sa opakujúcich prietrží. Laparoskopická technika nemusí byť vhodná pre pacientov, ktorý trpia závažným ochorením srdcovocievneho systému, môže byť rizikom pre tehotné. Laparoskopická metóda sa aplikuje len v celkovej anestézii, ktorú nie každý toleruje.

AKÉ VÝHODY MÁ KLASICKÁ OPERAČNÁ TECHNIKA?

Klasická operácia sa dá vykonať aj v lokálnej anestézii.

ROBIA SA TAKÉTO OPERÁCIE AJ V SKALICI?

Áno, všetky uvedené výkony sa štandardne realizujú na chirurgickom oddelení FNŠP Skalica (prim. MUDr. M. Skladan). Americká spoločnosť gastroenterológov a endoskopických chirurgov a európska asociácia pre endoskopickú chirurgiu odporúčajú vykonávať nápravu prietrže klasickou metódou s použitím sieťky (jedná sa o operáciu) alebo miniinvazívnou metódou - laparoskopicky. Chirurgické oddelenie FNŠP Skalica je jednou z 8 nemocníc na Slovensku preferujúcich miniinvazívnu laparoskopickú techniku operácií prietrží ako u dospelých, tak aj u detí.